

[Damsgaard.]

ninger ikke på forhånd skal gøre et betydeligt kasseoverskud på statsfinanserne nødvendigt, d. v. s. vi skal undgå de indkomststigninger, som — hvis de gennemføres — blot skal „skummes af“ igen gennem øgede skatter og afgifter.

Jeg skulle måske også blandt forudsætningerne nævne det selvfølgelig, at den indkomstpolitiske linje, som lægges ved arbejdsmarkedets overenskomster, ikke kan undgå at blive retningsgivende for den øvrige indkomstudvikling i samfundet.

Der er uægtelig mange træk i den øjeblikkelige udvikling, som leder tanken tilbage til situationen i vinteren 1960-61. Også dengang havde en regering svært ved at vende tilbage til hverdagens barske realiteter efter en valgkampes højstemte toner. Det var Jeppes opvågnen efter turen i baronens seng. Vi fik så indkomsteksplosionen i foråret 1961 og alt, hvad dermed fulgte. Men udgangspunktet er i dag et andet, og konsekvenserne af en løssluppen udvikling kan blive langt alvorligere.

Derfor er det regeringens simple pligt at vælge den klare tale, også fordi der bag alle den økonomiske politiks tal og enkeltheder ligger et spørgsmål om tillid. Så længe udviklingen og regeringens politik giver dem ret, der siger: hellere bruge pengene i dag, for i morgen er de mindre værd, så længe får vi ikke orden og sundhed i dansk økonomi, ikke den helt nødvendige opsparing, ikke den lavere rente, ikke balance i økonomien indadtil og udadtil og ikke den tryghed i erhverv og beskæftigelse, der er så påkrævet.

Vi skal ikke undervurdere betydningen af, om den økonomiske politik kan skabe en berettiget tillid i befolkningen til, at der bag den ligger vilje og evne til at sikre en sund udvikling i vort samfund. Jeg skal ikke nægte, at det er et stort krav at stille til den nuværende regering, men formår den ikke at leve op dertil, så tror jeg, at et helt afgørende led i dens forudsætninger for at løse problemerne svigter. Også derfor er det på høje tid, at regeringen vælger den klare tale — også hvor det måtte gå ud over dens bekvemmelighed. Den situation, dansk økonomi er bragt i, og mangé af de vanskeligheder, vi står over for, er jo prisen for, at et socialdemokratisk styre i en år-

række har kunnet råde over et flertal. Det er på mange måder allerede i dag en høj pris, og der hviler et tungt ansvar på det flertal i folketinget, som efter valget pegede på den nuværende regering, for, at de kommende måneder ikke skal få denne pris til at vokse alvorligt. Jeg tror, det må siges rent ud, at prisen kan blive meget høj, hvis ikke dette flertal indser, at den hidtidige politiske linje, som bragte os hertil, ikke kan fortsætte. Det er på denne baggrund, jeg har peget på spørgsmål, som en ansvarlig regering ikke kan skyde fra sig, hvis den vil medvirke til at sikre en sund økonomi i vort samfund.

Ud fra disse principielle, vurderende og kritiserende bemærkninger kan jeg på venstres vegne tilsige vor medvirken til en grundig og kritisk gennemgang af finanslovsforslaget for 1965-66 i finansudvalget.

Thestrup: Mit partis ordfører ved behandlingen af udskrivningslovsforslaget, det ærede medlem hr. Poul Møller, fremsatte ved dette forslags første behandling nogle betragtninger over statens finansielle situation, som jeg ganske kan slutte mig til, og hvortil jeg kan henvise. Jeg skal ikke komme ind på betregtninger af denne art her. Jeg skal heller ikke komme ind på, hvordan denne store udgiftsstigning, som der her er tale om, vil blive dækket; det var også et af de spørgsmål, der først og fremmest blev behandlet i fredags. Men jeg vil gerne sige nogle ord om de problemer, som den voldsomme stigning i budgettets udgifter — og dermed naturligvis den voldsomme stigning i det offentliges behov for pengemidler — rejser for vort samfund.

Man har ofte drøftet, hvor stor en del af nationalindkomsten det offentlige burde beslaglægge. Gennem mange år var tallet 25 pct. fremhævet som den absolutte overgrænse, men det er en kendsgerning, at vi har overskredet denne grænse; til næste år kommer vi formentlig op på 35 pct. Jeg skal ikke gøre mig klog på, om dette tal ligger på den ene eller på den anden side af det absolutte maksimum, men jeg føler mig helt overbevist om, at der er en grænse for, hvor meget det offentliges udgifter kan stige, uden at der sker alvorlige skader. Stigningen vil beslaglægge en meget stor del af den produktionstilvækst, der kan forventes.